I

Мільйонам душ і рук, що сіяли й орали,
Копали руди і варили сталь,
Не вчені, не політики, не генерали, —
Поет-співець державотворцем став.

Це він своїм полум'яним глаголом,
Пророчим словом запалив серця —
Їх воскресив, як Лазаря-мерця,
А над прадавнім Руси суходолом

Він назву із сімох вогненних літер
Немов нове сузір'я засвітив,
І від Софії березневий вітер
Підносить "Заповіту" громовий мотив:

"Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте..."

II

Буде, буде Україна —
Новітня народна держава!
Там, де гибіла вчора руїна,
Нова підіймається слава!

Як сполохана зграя вороняча
Кряче в полі гнівно й сердито,
Так лютують імперські погоничі
Й ті, що звикли в ярмі ходити:

"Яка Україна? Чому Україна? Звісно —
Вигадка німців..." — крячуть зловісно —
"Тішаться малороси — звідки б вона взялась?"
У відповідь зграї гримить залізно:
"Україні жити! Малоросії — зась!"

"Заповітом" піднятий із сну сторіч,
Народ утвердив: "Україні не вмерти!"
Вільною волею, хвилею рад і віч,
Трьома універсалами й великим — Четвертим!
І на хвилі народного руху,
Змітаючи вороже прокляття,
Братерські стискають руки
Наддніпрянщина,
Галичина,
Буковина,
Закарпаття —

Ті, що йшли по чужу звитягу,
Царську і цісарську славу,
Україні складають присягу,
В рідні лаштуються лави.

Синьо-жовті стяги над ними мають,
Слава козацька не гине!
І вольні нащадки рушають
Підіймати червону калину...

"І вражою злою кров'ю
Волю окропіте..."

III

Вікову полуду
Випалило слово
З очей його люду,
І розкута мова
І здобута воля
В'єдино злилися
Від Таврії поля
До гаїв Полісся,
З Донецького кряжу
По самі Карпати
Женуть силу вражу
Із рідної хати.
Заповідь-порада
Українській долі:
"В своїй хаті своя правда,
І сила, і воля!"
Та чи правда буде?
І де тая сила?
Чи неволя, люди,
Ще вас мало била?
Де полкам стояти
Нерушимим станом,
Довелось вмирати
Молодим крутянам…
Чи виїла серце
Неволі отрута,
Що не міг усе це
Наш народ збагнути?

"І мене в сім'ї великій,
Сім'ї вольній новій…"

IV

Та ще сім'ї великої нема,
А вольної і нової — тим паче,
Ще як колись стражденна мати плаче
І латану свитину з неї син зніма.

О Україно! Незліченність жертв
Ти заплатила за свою покору —
Мільйони душ понищив людожер
Кривавий, Сталін — кат голодомору.

За обіцянки раю золоті,
За ленінську земну облуду
Мільйони у колимській мерзлоті
Лежать нетлінно до Страшного суду…

"Не забудьте пом'янути
Не злим, тихим словом".

V

Там, де тебе, Тарасе, поховали,
Де пам'ятники рукотворні возвели,
Там коло них щорічні ритуали
Велеречивої режимної хвали

Твоя вислухувала з бронзи подобизна,
Темніючи від гніву і жалю:
"Народе мій, — ти думав, — ще не пізно,
Прокинься — кличу і прозри — молю!

Ви тіло поховали — не повстали,
Не скинули ярма неволі і хули
Й мене самого й слово на поталу
Ворогові легковірно віддали.

Не розкувалися, не побратались
І не позбавились московської біди,
Та є мого пророцтва вічна сталість,
Якої не минуть, не обійти,

Що вижевріє, як колись, у спалах
І вибухне всеочистительним вогнем!
Я весь у вас — невкірних, не в оспалих,
А ви в мені. І разом ми ідем.

Ми разом — воля, правда й сила
Землі, якої ще не знає світ,
І поки кров тече у вражих жилах,
І Україну сковано — гримить мій "Заповіт"!

VI

Без сліз сиріт і вдів
І без кровопролиття
Звершилось диво з див
Двадцятого століття —
Не боєм з барикад
Відроджено свободу,
Сконав твій, мати, кат!
Держава для народу!
Хоч не розвіявсь дим
Імперії дощенту,
Вітає Білий дім
Вкраїни президента,
І Лондон, і Пекін,
Париж, Мадрид, Варшава,
На світовий бо кін
З'явилася держава.
Хоч кроки ще важкі,
Вона ж зміцніє скоро.

Лишилися божки —
Вчорашнього опора.
Нова доба гряде
І покоління молоде
Старому йде на зміну,
Щоб оновить Вкраїну.
Сто сорок і шість літ!
Із волі твого люду
Здійснивсь твій "Заповіт" —
Є Україна й буде!

1989-99